

der som udgangspunkt er omfattet af koncessionen, og som selskabet derfor har eneret på at udbyde.

Denne hjemmel er udnyttet til at gennemføre en totalliberalisering af telesektoren i Danmark, jf. § 1, stk. 4, i bekendtgørelse nr. 712 af 25. juli 1996 om udbud af telenet og telejenester. I dag er det eneste område, hvor Tele Danmarks eneret fortsat er opretholdt, således teletrafik til og fra Færøerne og Grønland, hvor der for en kort periode er gennemført en fastfrysning af den hidtidige regulering.

Tele Danmark har desuden, i medfør af lov nr. 84 af 11. maj 1897 om telegrafer og telefoner (herefter 1897-loven) og henvisningen hertil i § 2, stk. 2, i lov om visse forhold på telekommunikationsområdet, haft adgang til på det af koncessionen omfattede område, på grundlag af generelt fastsatte ekspropriations lignende rettigheder, at nedgrave kabler på arealer, hvor dette kunne ske uden at hindre den brug, som ejeren i øvrigt gjorde af det pågældende areal.

Det fremgår således af § 9 i 1897-loven, at statens eller koncessionshavers telefonledninger med tilbehør kan anbringes på, over eller under fremmed grund og ejendom, såfremt der er behov herfor.

Gennemtvungelse af adgang som nævnt, såfremt grundejerens samtykke ikke kan opnås, kan ske via en afgørelse truffet af uvildige, dertil af retten udmeldte sagkyndige, der vurderer, om den pågældende anbringelse af kabler er nødvendig for koncessionshaverens telekommunikationsanlæg. Der er praksis for udmelding af 3 skønsmænd, heraf 2 tele-sagkyndige og 1 landbrugs- eller bygnings-sagkyndig.

Af lovens § 14 fremgår endvidere, at der skal betales fuld erstatning for afståelse af ejendom og for den skade og ulempe, som anbringelsen af telegraf- og telefonledninger medfører.

Endvidere fremgår det af lovens § 11, at ejendommens ejer må tåle, at ejendommen i forbindelse med anbringelse af telegraf- og telefonledninger og vedligeholdelse heraf midlertidigt ikke kan benyttes på sædvanlig måde.

Såfremt ejeren efterfølgende ønsker at anvende det pågældende areal på en måde, der nødvendiggør at kablet fjernes midlertidigt eller permanent, er selskabet imidlertid forpligtet til at fjerne dette, jf. lovens § 12.

Også denne adgang til placering af kabler knytter sig imidlertid til det koncessionerede område, dvs. til de af selskabets aktiviteter, der udøves på grundlag af koncessionen, og kan derfor ikke påberåbes af Tele Danmark i dag.

Der er således på nuværende tidspunkt ikke hjemmel til, at Tele Danmark kan igangsætte en ekspro-

priationsproces i medfør af 1965-loven eller nedlægge kabler i medfør af 1897-loven.

De to mobilselskaber Tele Danmark Mobil og Sonofon har frem til 1.7.1996 haft adgang til at anmode om ekspropriation m.h.p. etablering af radiobaseret teleinfrastruktur.

Ingen andre teleselskaber har indtil nu haft adgang til at anmode om ekspropriation m.h.p. anlæg af kabelbaseret teleinfrastruktur.

Det har imidlertid på intet tidspunkt været hensigten generelt at fjerne adgangen til, i begrænset omfang og hvor dette er klart nødvendigt med henblik på at få etableret den nødvendige teleinfrastruktur, at anmode om iværksættelse af ekspropriation til telekommunikationsformål.

Det er således aftalt, jf. også de ovenfor nævnte afsnit i den politiske principaftale, at ekspropriationsbestemmelser skal indgå som en del af den supplerende lovpakke, der er aftalt gennemført i indeværende Folketingssamling.

B. Lovforslagets indhold

Nærværende lovforslag om graveadgang og ekspropriation i forbindelse med etablering af kabelbaseret teleinfrastruktur er en del af en samlet lovpakke, hvis sigte er at fremme reel konkurrence i telesektoren. Det er hensigten, at lovforslaget skal sikre, at såvel nye som eksisterende udbydere af offentlige telenet får visse begrænsede rettigheder med hensyn til anvendelse af ekspropriations-instrumentet med henblik på nedgravning af telekabler og etablering af tilhørende forstærker- og fordelerskabe m.v.

Lovforslaget giver således alle udbydere af offentlige telenet, dvs. telenet, der anvendes som grundlag for udbud af offentligt tilgængelige teleydelser, adgang til at anmode Telestyrelsen om, at der iværksættes ekspropriation efter ekspropriationsprocesloven med sigte på at sikre adgang til nedgravning af telekabler og opstilling af tilhørende forstærker- og fordelerskabe m.v. Telestyrelsen foretager herefter den indledende vurdering af, om det er berettiget at bringe ekspropriationsinstrumentet i anvendelse, jf. de i lovforslaget angivne kriterier herfor. Såfremt Telestyrelsen finder, at anmodning om ekspropriation skal fremmes overfor Trafikministeriet, fremsendes sagen, og ekspropriationskommissionen træffer afgørelse om ekspropriationens gennemførelse – ud fra hensynet til almenvellet – og fastsætter erstatningen herfor. Gennemførelse af ekspropriation sker således efter ekspropriationsproceslovens bestemmelser.

Med hensyn til de situationer, hvor der er enighed med rettighedshaverne om selve adgangen til at nedgrave kabler, og alene er tvist om udmålingen af er-